

Souhrnná teritoriální informace:

Nikaragua

Velvyslanectví ČR v Mexiku 5. 6. 2024 21:19

Od roku 2007 v Nikaragui vládne prezident Daniel Ortega, který spolu se svou manželkou a viceprezidentkou Rosarií Murillo drží veškerou politickou moc ve svých rukou. V listopadu 2021 se v Nikaragui uskutečnily všeobecné volby, kterým předcházelo pronásledování a zatýkání opozičních kandidátů. Většina západních zemí včetně USA a EU označila tyto volby za nedemokratické, nicméně Ortega byl v těchto volbách již popáté zvolen prezidentem a formálně si tak zajistil setrvání u moci minimálně do roku 2027. Zákonodárným orgánem je v Nikaragui Národní shromáždění, ve kterém zasedá 90 poslanců. Tento orgán je v současnosti plně pod kontrolou Ortegovy Sandinistické fronty národního osvobození (FSLN).

Nikaragua je i nadále druhou nejchudší zemí Latinské Ameriky a Karibiku (polovina obyvatel pod hranicí chudoby; čtvrtina pod hranicí extrémní chudoby). Nikaragua od roku 2018 vykazovala záporné hodnoty hospodářského růstu a čelila odlivu zahraničního kapitálu v důsledku politické krize. Hospodářský růst obnovila v roce 2021, kdy se dostala na původní hodnoty z roku 2018, od té doby ekonomika postupně mírně roste. Současné politické prostředí příliš nenahrává větším zahraničním investicím.

Obchodní bilance Nikaraguy je výrazně deficitní, což je zapříčiněno vývozem produktů s převážně nízkou přidanou hodnotou (zejm. oblečení, káva, apod.) a naopak dovozem spotřebního zboží, technologií a ropy. Největším obchodním partnerem je USA, dále pak zejména Mexiko, státy Střední Ameriky a Čína.

Tato Souhrnná teritoriální zpráva je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Managua
Počet obyvatel	6,73 mil. (2022)
Jazyk	španělština
Náboženství	křesťanství
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	José Daniel Ortega Saavedra
Hlava vlády	José Daniel Ortega Saavedra
Název měny	nikaragujská córdoba (NIO)
Cestování	
Časový posun	-7h (v létě -8h)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Zdeněk Kubánek
Ekonomický úsek	Martin Tušl, M.A., MBA
Konzulární úsek	Mgr. Zdeňka Šubrová, PhDr.
CzechTrade	Mgr. Tereza Vítková
Czechinvest	
Ekonomika	2023
Nominální HDP (mld. USD)	17,385
Hospodářský růst (%)	4,3
Inflace (%)	8,39
Nezaměstnanost (%)	3,40

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: Nikaragua (República de Nicaragua)

Prezident republiky: José Daniel Ortega Saavedra

Složení vlády:

Viceprezidentka: Rosario Murillo Zambrana

Ministr zahraničních věcí: Denis Rolando Moncada Colindres

Ministr průmyslu a obchodu: José de Jesús Bermúdez Carvajal

Ministr dopravy a infrastruktury: Óscar Salvador Mojica Obregón

Ministryně obrany: Rosa Adelina Barahona Castro

Ministryně životního prostředí: Heyddy Loredana Calderón Palma

Ministryně zdravotnictví: Martha Verónica Reyes Álvarez

Ministryně vnitra: María Amelia Coronel Kinloch

Ministr financí: Iván Acosta Montalván

Ministr energetiky a hornictví: Salvador Mansell Castrillo

Ministryně školství: Mendy del Socorro Aráuz Silva

Ministr zemědělství a lesnictví: Isidro Antonio Rivera Guadamuz

Ministryně pro rodinu, děti a dospívající: Johana Vanessa Flores Jiménez

Ministryně práce: Alba Luz Torres Briones

Politické tendence

Prezident Daniel Ortega bude spolu se svou manželkou a viceprezidentkou Rosarií Murillo nadále uplatňovat absolutní kontrolu všemi složkami státní moci v Nikaragui a prohlubovat represe vůči všem formám opozice či alternativním, nerežimním strukturám jako jsou univerzity, NGO či náboženské organizace. Očekává se další prohlubování spolupráce s Ruskem i s Čínou, kde se Nikaragua snaží najít politické spojence i nová odbytiště pro své produkty. Slabé podnikatelské prostředí, závažné logistická omezení a vysoká míra politického rizika však budou nadále udržovat růstový potenciál nikaragujské ekonomiky na nízké úrovni.

1.2 Zahraniční politika země

V souvislosti s upevňováním autoritářské moci D. Ortegy a stále se zhoršující lidskoprávní situací v Nikaragui se na zemi opakovaně snáší mezinárodní kritika především ze strany západních demokratických států. Z toho důvodu se Nikaragua v posledních letech orientuje na prohlubování vztahů s podobně smýšlejícími nedemokratickými zeměmi (Čína, Rusko, Venezuela, Kuba, Írán, Bělorusko) a proti západním zemím (především USA a EU, ale i některým latinskoamerickým zemím) se vymezuje a vztahy vyostřuje. V březnu 2023 došlo k „pozastavení diplomatických vztahů“ mezi Vatikánem a Nikaraguou a v listopadu 2023 země definitivně vystoupila z OAS. V obchodní rovině však USA zůstává nejdůležitějším obchodním partnerem Nikaraguy a EU je v exportu na třetím místě. Vztahy Nikaraguy s jejími středoamerickými sousedy jsou méně antagonistické; což se pravděpodobně ani výhledově nezmění, mj. i proto, že nikaragujská vláda nechce riskovat ztrátu finančních prostředků od Středoamerické banky pro ekonomickou integraci (CABEI), která je v současnosti jejím hlavním věřitelem.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel a hustota zalidnění:

V Nikaragui žije podle posledních údajů přibližně 6,7 mil. obyvatel (2022) a Hustota osídlení činí 52 obyvatel/km² a ve městech žije 56,1 % obyvatel. Roční přírůstek činí 1,4 %, na 1 ženu připadá průměrně 2,31 dětí.

Demografické složení:

Největší skupinu obyvatelstva tvoří mesticové (69 %), následují běloši (17 %), černoši (9 %) a indiáni (5%).

Úřední jazyk:

Oficiálním jazykem je španělština, kterou hovoří 95,3 % obyvatel. Na karibském pobřeží se vyskytují i indiánské jazyky, případně angličtina. Druhým nejrozšířenějším jazykem je miskito (2,2 %).

Vyznání:

V zemi vyznává většina obyvatel náboženství římsko-katolické (50 %), protestantské – evangelíci (33,1 %), dále je zastoupena Moravská církev (Moravian Church) (1,6%) a jiná náboženství.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Nikaragua je i nadále druhou nejchudší zemí Latinské Ameriky a Karibiku (polovina obyvatel pod hranicí chudoby; čtvrtina pod hranicí extrémní chudoby). Od počátku politické krize v 2018 Nikaragua vykazovala záporné hodnoty hospodářského růstu a čelila odlivu zahraničního kapitálu. V roce 2021 po třech letech opět obnovila hospodářský růst, a to dokonce ve výši 10 % HDP, čímž se HDP Nikaraguy obnovilo na hodnoty před krizí. Vyšší růst HDP byl způsoben především vyšším exportem, zvýšeným přílivem zahraničního kapitálu a výrazným zvýšením remitencí (ty tvoří 28 % HDP země). Od tohoto vrcholu tempo hospodářského růstu postupně zpomaluje, po růstu 4,4 % v roce 2023 se v dalších letech očekává umírněný růst okolo 3 %, a to navzdory omezenému přístupu Nikaraguy k vnějšímu financování, špatnému podnikatelskému prostředí a slabé důvěře investorů v právní stát. Další vývoj ekonomiky závisí mj. na dalším vývoji vztahů s USA a na úrovni spolupráce s Čínou.

Největším zaměstnavatelem v zemi je zemědělský sektor se 30 % obyvatel, který přispívá 17 % do HDP země, zatímco podíl průmyslu je 25 % a služeb 49 %. Obchodní bilance je výrazně deficitní, což je zapříčiněno vývozem produktů s nízkou přidanou hodnotou, a naopak nutností dovozu spotřebního zboží a technologií. Hlavními vývozními artikly jsou především zlato, textil, káva, hovězí maso, tabákové výrobky a cukr. V dovozu převládají paliva, textil, léky, stroje, chemické výrobky, plasty.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	10,35	3,75	4,3	3,4	3,3
HDP/obyv. (USD/PPP)	6498,88	7560	8330	8820	9200
Inflace (%)	4,93	10,47	8,39	4,8	4,3
Nezaměstnanost (%)	4,50	3,50	3,40	2,90	3,10
Export zboží (mld. USD)	3,511	3,879	3,993	4,241	4,482
Import zboží (mld. USD)	6,059	7,285	7,121	7,363	7,708
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-1,901	-2,791	-3,101	-2,889	-2,957
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	6,62	6,32	6,20	6,22	6,28
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	7/7	7/7	7/7	7/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Vláda provádí úspornou fiskální politiku, protože si je vědoma vysokého veřejného dluhu země a relativně náročného splátkového kalendáře. Poměr veřejného dluhu Nikaraguy k HDP byl v roce 2023 63,5 %, což je na rozvojovou ekonomiku poměrně hodně. Nutno podotknout, že s ohledem na politické dění má Nikaragua menší možnosti půjček od multilaterálních finančních institucí (historicky hlavní zdroj financování v amerických dolarech), spoléhá proto na externí financování prostřednictvím půjček Středoamerické banky pro hospodářskou integraci (CABEI) a doufá ve vyjednání půjček a investic s Čínou.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	0,30
Veřejný dluh (% HDP)	63,50
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,763
Daně	2024
PO	30 %
FO	15-30 %
DPH	15 %

2.3 Bankovní systém

Země je otevřená bankovnímu podnikání, problémem však může být převádění financí přes korespondenční banky v USA. Bankovní transakce jsou vládou kontrolovány a mezinárodní platby mohou být z nejrůznějších důvodů zpožděny či vráceny odesilateli.

Úkoly centrální banky plní Banco Central de Nicaragua (<http://www.bcn.gob.ni>).

Hlavní bankovní instituce v Nikaragui:

- 1 Banco de la Producción, S.A. – (BANPRO)
- 1 Banco LaFise Bancentro, S.A. – (LAFISE BANCENTRO)
- 1 Banco de América Central, S.A. – (BAC)
- 1 Banco de Finanzas, S.A. (BDF)
- 1 Banco de Fomento a la Producción (Banco PRODUZCAMOS)

Všechny komerční banky poskytují standardní bankovní služby.

2.4 Daňový systém

Daňový systém je relativně přehledný, nicméně ohledem na aktuální politickou situaci v Nikaragui existuje riziko neočekávaných změn daňového zatížení, a nelze jej tedy považovat za stabilní.

Daň z příjmu FO a PO

V Nikaragui se daň z příjmu fyzických osob pohybuje od 15 % do 30 %. Sazba 30 % platí při příjmech vyšších než 500 tis. NIC. Stejně tak jsou zdaněné příjmy právnických osob, tedy sazbou 30 %. Naopak příjmy fyzických osob, které nepřekročí výši 100 tis. NIC jsou od daně osvobozeny.

Daň z přidané hodnoty

Standardní sazba daně z přidané hodnoty je 15 %, na exportované zboží a služby není uvalena daň.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Nikaragua patří mezi země, u kterých po roce 1989 došlo k rapidnímu poklesu ekonomických a obchodních vztahů s ČR a jejich současná úroveň je zanedbatelná.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	0,02	0,03	0,05	0,07	0,06
Export do ČR (mld. CZK)	0,15	0,06	0,12	0,10	0,08
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,13	0,03	0,07	0,03	0,02

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
893	Předměty z hmot plastických j. n.	25,06	41,77
723	Stroje, zařiz. pro stavebnictví, stavební inženýrství	7,17	11,95
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	6,54	10,90
874	Přístroje měřicí, kontrolní, analyzační, řídicí j. n.	4,89	8,15
562	Hnojiva umělá (ne hnojiva strojená surová)	3,10	5,17

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
112	Nápoje alkoholické	16,47	20,59
122	Tabák zpracovaný, obsahující i náhražky tabákové	12,18	15,23
071	Káva a náhražky kávové	11,44	14,30
845	Součásti oděvní z materiálu textilního i pletené ap.	9,74	12,18
843	Oděvy a prádlo pánské, chlapecké pletené, háčkové	7,54	9,43

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

EU je pro Nikaraguu 7. nejdůležitější obchodní partner a obchodní výměna s EU tvoří celkem 6 % celkového obchodu Nikaraguy. Z Nikaraguy se do EU dováží především zemědělské produkty, potraviny a zvířata, resp. živočišné produkty (86 %). Z EU se do Nikaraguy vyváží především stroje (28 %) a chemické látky (22 %).

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	186,42	168,84	214,87	278,75	274,47
Export do EU (mil. EUR)	344,79	312,83	341,66	569,94	408,54
Saldo s EU (mil. EUR)	158,37	143,98	126,79	291,19	134,07

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Nejdůležitějším obchodním partnerem Nikaraguy jsou USA a objem vzájemného obchodu se navzdory sankcím vůči nikaragujským politikům každoročně zvyšuje. Více než 40 % nikaragujského vývozu směřuje do USA, zatímco dovoz z USA tvoří pouze 25 %.

Dalšími důležitými obchodními partnery Nikaraguy jsou Čína, Salvador, Guatemala a Mexiko.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	3839,55	3912,16	5389,71	6459,88	6312,46
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	2149,75	2325,27	2906,02	3018,14	3284,99
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-1689,80	-1586,89	-2483,69	-3441,74	-3027,47

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Objem příjmů z přímých zahraničních investic v roce 2023 opět výrazně vzrostl (o více než třetinu více než v roce 2022) a dosáhl výše 2 534,5 mil. USD. Hospodářskými odvětvími s největším čistým přílivem PZI byl sektor výroby, obchodu a služeb, energetiky a těžby, a finančnictví. Investice pocházely především z USA a z Panamy.

O přímých zahraničních investicích ČR v Nikaragui nejsou informace.

3.3 FTA a smlouvy

Nejdůležitější FTA pro Nikaraguu je jednoznačně s USA (DR-CAFTA) a EU (Asociační dohoda). V srpnu 2023 Nikaragua rovněž podepsala dohodu o volném obchodu s Čínou.

Smlouvy s EU

Asociační dohoda mezi EU a zeměmi Střední Ameriky byla podepsána 29. 6. 2012 v průběhu Středoamerického summitu v Tegucigalpě (Honduras). Dohodu tvoří tři základní pilíře: politika, kooperace a volný obchod. Obchodní část této dohody se s Nikaraguou předběžně provádí od 1. srpna 2013 a tvoří tak právní referenční rámec pro obchod mezi Nikaraguou a EU. Vstupem dohody v platnost zrušila EU 99 % celních položek týkajících se průmyslových výrobků a rybolovu. Naopak Střední Amerika se zavázala, že pro všechny průmyslové výrobky a rybolov poskytne bezcelní přístup do roku 2025.

Smlouvy s ČR

Jako stěžejní lze uvést dva smluvní dokumenty:

- 1 Dohoda mezi ČR a Nikaragujskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic (Managua, 2. 4. 2002)
- 1 Dohoda mezi ČR a Nikaragujskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro držitele všech druhů pasů (Managua, 6. 5. 2004)

3.4 Rozvojová spolupráce

Nikaragua je čistým příjemcem rozvojové pomoci. Jedním z největších dárcův zemi je EU, přičemž za období 2014-2020 byly v Nikaragui zrealizovány programy ve výši 169 mil. EUR. V rámci nového integračního nástroje rozvojové spolupráce NDICI-GE (nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci EU) bylo na období 2021-2027 na rozvojové programy v Nikaragui vyčleněno dalších 82 mil. EUR. Tyto programy mají být zaměřeny na dvě tematické oblasti: (1) Životní prostředí a zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a (2) Udržitelný hospodářský růst.

V minulých letech také ČR realizovala v Nikaragui několik rozvojových projektů. Od roku 2006 probíhala spolupráce s Moravskou církví Nikaraguy sídlící v karibské části země, v rámci které byl ve městě Puerto Cabezas postaven pomník mistra Jana Husa, opravena střecha Gymnázia Jana Amose Komenského, vybavena počítačová učebna Univerzity Moravské církve, postaveno společenské centrum a rekonstruovány dvě studny v komunitě Isnawas.

ČR se v Nikaragui rovněž snažila zlepšit situaci v oblasti dodržování lidských práv. Ve spolupráci s neziskovou organizací Comisión Permanente de Derechos Humanos (Stálá komise pro lidská práva) byl v roce 2020 realizován projekt zaměřený na poskytování poradenských služeb v oblasti lidských práv za pomoci mobilní kliniky lidských práv pro obyvatele obcí, kde docházelo k častému násilí (pomoc v oblasti duševního a fyzického zdraví, dokumentace porušování lidských práv). V roce 2021 stejná organizace realizovala projekt zaměřený na podporu práv mladých v Nikaragui.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Nikaragua není do MOP zahrnuta.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Ačkoliv se obchodní etika stále více blíží standardům platným v Evropě a USA, mohou se čeští podnikatelé v Nikaragui setkat s řadou zvláštností, které vyplývají z odlišných kulturně-sociálních podmínek a obchodních zvyklostí. Je potřeba se připravit na to, že v Nikaragui je velmi důležitý osobní kontakt a pro úspěšné proniknutí na místní trh je zcela zásadní najít spolehlivého partnera, který se velmi dobře v daném oboru orientuje a má potřebné kontakty.

4.2 Oslovení

Prvotní kontakt je v Nikaragui poměrně formální, jak písemná komunikace, tak osobní setkání je doprovázeno velkou řadou zdvořilostí. Oslovení začíná zkratkou pro pan/paní (Sr./Sra.), následuje první nebo obě příjmení. Nikaragujci, jako celá řada dalších hispanofonních národů, totiž mají ze zákona dvě příjmení – jedno po otci, druhé po matce (např. Carlos Fuentes Macías). Často se ale v oslovení používá jen jedno, v drtivé většině to první za křestním jménem (Sr. Fuentes). Prvotní oslovení je vždy ve formě vykání. V navazujících jednáních a korespondenci se již často používá jen křestní jméno a na české poměry se také dříve přechází k tykání. V určitých profesích je možné se setkat s častějším použitím akademických titulů – lékařství (Dr.), technické profese (Arq., Ing.), advokacie (Abg.), učitelství (Prof.) apod. Kvůli obavám o osobní bezpečnost je v celé Střední Americe těžké dostat se ke kontaktním údajům zaměstnanců i vedoucím pracovníkům soukromých firem a často i státních institucí. Často je třeba několik telefonátů, e-mailů či dokonce osobních schůzek, aby bylo možné zjistit kontaktní údaje požadované osoby.

4.3 Obchodní schůzka

O schůzku je dobré žádat alespoň s několikadenním předstihem, nicméně potvrzení často přichází až těsně před datem jednání. Prvotní kontakt je dobré učinit písemně – dle povahy záležitosti dopisem či e-mailem, nutností ale bývá následné potvrzení schůzky telefonicky. Komunikace se často vede pomocí rozšířené aplikace WhatsApp.

K jednáním dochází standardně v kanceláři firmy, po lepším seznámení lze počítat s pozváním na oběd. Nabídka na úhradu útraty bude ceněna, ale vzhledem k tomu, že česká firma je v pozici hosta, většina Nikaragujců bude trvat na uhrazení jimi. Dárky jsou vítány, ale ne očekávány. Předání vizitek je standardní součástí seznámení.

Načasování jednání

První schůzky se většinou sjednávají na 9:30, výjimkou nejsou ani jednání ve večerních hodinách. Přes rozšířenou představu o časové flexibilitě je dobré na předem domluvenou schůzku přijít včas, v pracovním styku jsou Nikaragujci překvapivě dochvilní. Zejména v hlavním městě je třeba počítat s nespočítatelnou dopravní situací a často se toleruje pozdější příchod o 10 až 15 min. Není neobvyklé, že schůzky mohou být na poslední chvíli odloženy. Snažte se v tom případě nevypadat podrážděně a vyjděte vstřícně nikaragujské straně.

Co českého obchodníka při jednání nejvíce překvapí?

Ačkoliv se obchodní etika stále více blíží standardům platným v Evropě a USA, mohou se čeští podnikatelé setkat s řadou zvláštností, které vyplývají z odlišných kulturně-sociálních podmínek a obchodních zvyklostí. Z těch nejmarkantnějších to jsou:

1. důležitost osobních kontaktů – sebelepší produkt v Nikaragui neprodáte bez partnera, který se dobře orientuje a má vazby v oboru;
2. osobní zóna – Nikaragujci jsou velmi kontaktní, objetí je standardní součástí pozdravu;
3. rodina jako téma obchodního jednání – rodina je v Nikaragui velmi důležitý společenský fenomén a často se stává tématem „small talk“ během jednání;
4. hierarchie – v Nikaragui se poměrně striktně dodržuje, úroveň přijetí odpovídá úrovni návštěvy;
5. korupce – korupce je bohužel stále přítomný nešvar zejména státního sektoru.

Jací jsou nikaragujské obchodníky?

Příprava pro vstup na zdejší trh by proto měla být důkladná a promyšlená. Často používaný, a téměř nevyhnutelný, model vstupu na trh je v první fázi ve spolupráci s agentem/distributorem nebo partnerskou společností (např. na základě smlouvy o zastupování nebo joint-venture), a v druhé fázi, pokud se spolupráce rozvine, založení nikaragujské právnícké osoby.

Je vyjednávání s místními obchodníky jiné, ztěžují ho kulturní/náboženské/etnické odlišnosti?

Jistě je třeba počítat s pozvolnějším rozvojem obchodního jednání, ať už při osobním jednání, ale i poté při realizaci obchodního případu. Nikaragua je sice převážně katolická, ale v obchodním světě se s náboženskými projevy/odlišnostmi neseškáté.

Jak nakládají nikaragujské obchodníky s časem v rámci obchodního jednání?

V Nikaragui může být obchodní jednání díky častým zdvořilostním výplním rozhovoru zdouhavé. Zdvořilostní témata pomáhají Nikaragujcům partnera poznat a navázat s ním důležitý osobní vztah, je tedy dobré být při jednání trpělivý. Nicméně pokud je partner předem připraven, že český protějšek má z objektivních důvodů na jednání jen určitý čas, je možné jednání zvládnout i v kratším čase.

Jak nakládají nikaragujské obchodníky s emocemi v rámci obchodního jednání?

Nikaragujci jsou většinou vřelí, otevření lidé. V obchodním jednání se ale vystupováním příliš neliší od evropských obchodníků.

Existují nějaké teritoriální rozdíly v obchodních jednáních uvnitř země (sever x jih, provincie)?

Rozdíly v obchodním jednání mohou být mezi hlavním městem a zbytkem země. V regionu lze očekávat menší zkušenost se zahraničním obchodem, nižší znalost angličtiny, zato ale uvolněnější osobní přístup. V Nikaragui je třeba také počítat se silnějšími interpersonálními vazbami vlivných lidí, s pozitivy i negativy, která to může pro českou firmu mít.

Je vhodné, resp. obvyklé nabízet při obchodních jednáních alkohol?

Vztah k alkoholu v rámci obchodních vztahů je velmi podobný jako v ČR, na obchodní jednání nepatří, nicméně na navazující společenské aktivity (večeře, recepce) v přiměřené míře již ano.

Jak se obléci na pracovní jednání?

Pro obchodní jednání se počítá s formálním oblečením, vhodný je oblek s kravatou, resp. kostým. Určitá okázalost a kvalita v oblékání může být hodnocena jako dobrá bonita partnera.

Jak by měl vypadat ideální jednací tým (počet členů, věkové a genderové složení týmu, šéf týmu)?

V ideálním případě by měl být složen z obchodního ředitele a alespoň jednoho technického pracovníka, který je schopen podat podrobné informace o technických detailech nabízeného produktu. Věk a genderové složení týmu nehraje (až na výjimky - např. obranný sektor) zásadní roli.

Je obvyklé obchodního partnera pozvat domů, resp. být pozván domů? Pokud ano, co je při takové návštěvě obvyklé, co čekat?

V Nikaragui je běžné, že již při první schůzce partner ujistí českého zástupce, že jeho dům je i jeho domovem. Ačkoliv při první schůzce se jedná spíše o obrazné vyjádření pohostinnosti, v rámci zaběhlé obchodní spolupráce přichází v Nikaragui pozvání např. na večeři domů dříve, než je zvykem v ČR.

4.4 Komunikace

Je důležité vzít si s sebou tlumočnicka?

V obchodních jednáních je upřednostňována španělština, přestože řada obchodních partnerů ovládá i angličtinu. Drobné chyby jsou tolerantně přehlíženy a oceňuje se snaha učit se španělsky. Při jednáních na vyšší úrovni je však doporučeno využít služeb tlumočnicka, kterého může doporučit i Velvyslanectví ČR v Mexiku. Španělština je oceňována i v případě vizitek a obchodních materiálů.

Jak je to s jazykovou vybaveností?

Část vyššího managementu (soukromého i státního sektoru) ovládá alespoň na konverzační úrovni angličtinu, na nižší úrovni je angličtina jen základní nebo vůbec. Je proto třeba být připraven na to, že partner upřednostní jednání ve španělštině s tlumočením.

Existují nějaká komunikační tabu?

V Nikaragui rozhodně doporučujeme vyhnout se politickým tématům, stejně tak je vhodné se vyhnout standardně problematickým tématům jako je náboženství či osobní finanční situace.

Jak nejlépe komunikovat (osobně, e-mail, telefon atd.)?

Tak jako v případě jiných vzdálených teritorií zemí, není ani Nikaragua zemí, ve které by se dalo očekávat navázání obchodních kontaktů či realizace obchodních případů pouhým zasláním nabídky a firemní prezentace vytipovaným firmám z oboru. V případě zájmu o nikaragujský trh je nutno počítat s určitou počáteční investicí, dlouhodobým úsilím a nutností být často na trhu fyzicky přítomen. Prvotní kontakt je dobré učinit písemně – dle povahy záležitosti dopisem či e-mailem, nutností ale bývá následné potvrzení přijetí dopisu telefonicky. Osobní jednání je pro navázání prvního kontaktu takřka nevyhnutelné. Další komunikace se často vede pomocí e-mailu a rozšířené aplikace WhatsApp, a to i v rámci státní správy.

4.5 Doporučení

Při vstupu českých firem a podniků na nikaragujský trh je potřeba počítat s následujícími specifiky, resp. riziky:

- 1 Náklady na zahraniční zastoupení, bez něhož se nelze dlouhodobě v teritoriu uplatnit, nebo alespoň častá osobní přítomnost na trhu, a riziko návratnosti těchto nákladů.
- 1 Rizika spojená s účastí ve veřejných tendrech, jež často nesou známky netransparentnosti a korupčního jednání.
- 1 Nároky na vyšší konkurenceschopnost českého zboží vzhledem k nízké ceně místní pracovní síly a vysokým nákladům na dopravu.

4.6 Státní svátky

1. 1. Nový rok

Velikonoce – čtvrtek a pátek Svatého týdne

1. 5. Svátek pracujících

19. 7. Den osvobození

14. 9. připomínka bitvy v San Jacinto

15. 9. Den nezávislosti (vyhlášení nezávislosti 15. 9. 1821)

25. 12. Vánoce

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Nikaragujský trh je relativně otevřený konkurenci a poskytuje možnost účasti zahraničních firem, problémem je však úplatkářství a nepotismus. Neefektivnější formou distribuce užívanou v zemi většinou zahraničních firem je prodej prostřednictvím místních obchodních zástupců, i když zejména velké multinacionální korporace realizují své prodeje v rámci globalizace a nadnárodních trhů přímo. Podporu obchodu a investic má na starosti státní agentura PRONicaragua.

V rovině prodeje prostřednictvím místního zástupce v zásadě existují dvě varianty, prodej prostřednictvím dealera specializovaného na určitou komoditu, nebo využití dosud nepříliš rozvinuté sítě specializovaných obchodů. Vstup na trh by měl být podložen marketingovou studií, kterou může vypracovat renomovaná firma znalá místních poměrů. Optimální oslovení klientely by mělo být realizováno předložením nabídky kalkulované nikoli ex works, ale včetně dopravného a pojištění, které dává odběrateli určitou představu o celkové ceně. Nabídku je třeba formulovat ve španělštině a vybavit propagačními materiály, vzorky (umožňuje-li to povaha zboží) a referencemi (kam firma vyváží, s kým spolupracuje atd.).

Vývozce vstupující na místní trh by měl, vyžaduje-li to komodita, mít promyšleno zajištění servisu resp. požadavky na servis. Měl by mít rovněž zkalkulováno, jaké prostředky je ochoten vložit do podpory prodeje a jakým způsobem bude obchodní transakce financovat a zda bude pojišťovat rizika insolvence odběratele. Zde mohou významným způsobem pomoci instituce, jejichž posláním je podpora českého exportu: EGAP a Česká exportní banka. Neefektivnější formou distribuce užívanou převážnou většinou zahraničních firem je prodej prostřednictvím místních obchodních zástupců, případně formou účasti na výstavách, veletrzích a předváděcích akcích. V zásadě existují dvě varianty: (1) prodej prostřednictvím prodejce specializovaného na určitou komoditu nebo (2) využití sítě kapitálově silných obchodních domů, které mají své pobočky ve většině významných míst. Tyto prodejní domy však prodávají zásadně zboží vysoké kvality. Předpokladem obchodního úspěchu je častý a osobní kontakt s partnery, včetně pozvání na oběd, předávání darů apod. Korespondenční akvizice má vzhledem ke shora uvedenému prakticky nulovou účinnost. Primárním kontaktem je osobní kontakt se zákazníkem a zástupcem, pravidelně obnovovaný a ošetřovaný. Místní firmy se nebrání účasti na mezinárodních jednáních, vč. návštěv v ČR.

Růst obrátu by zajistilo větší propojení podnikatelských subjektů ČR s kapitálem členských států EU, hlavně pak v oblasti energetiky, dopravních prostředků a velkých stavebních projektů. Nutným předpokladem pro úspěchy českého vývozu, zejména investičních a hodnotově velkých zakázek, je zajištění financování. V případě velkých investičních projektů je nutné uvažovat o principu BOT (build – operate – trade) jako nejvhodnějším modelem pro místní trhy. To platí pro celou Latinskou Ameriku, která neoplývá finančními zdroji.

Dovozní podmínky

Vývozní a dovozní režim se v posledních letech uvolnil. Uvolnění rovněž souvisí s probíhajícím uzavíráním dohod o volném obchodu nejen se státy Střední Ameriky, ale i EU.

Kontrola vývozu

Zahraniční obchod a vnitřní trh je v podstatě liberalizován. Mimocelní bariéry obchodu nejsou oficiálně prakticky žádné, ale vyžadují se fytoosanitární osvědčení, osvědčení o původu zboží, nebo jakostní certifikáty pro určité produkty, což znamená kontakt s nepružnou byrokracií. Pro dovoz některých výrobků (dřevo, zbraně, odpad, omamné látky) je nezbytné dovozní povolení vystavené příslušným ministerstvem.

Dovozní dokumenty

Pokud se týká dokladů požadovaných při dovozu, jsou vyžadovány originály faktur, konosamenty, již zmíněná osvědčení o původu zboží, balicí listy. Faktury a dopravní doklady by měly být osvědčené nikaragujskou ambasádou v místě původu zboží. Vše však záleží na podmínkách kontraktu nebo podmínkách výběrových řízení na dovoz zboží a služeb.

Celní systém

Cla a kontrola dovozu platí nejen pro členské státy Středoamerického společného trhu (MCCA), ale jsou aplikovány jednotné středoamerické celní sazby vycházející ze Středoamerického celního systému (SAC) a nově podpisovaných dohod. Při proclívání zboží je nutno využít služeb celního agenta.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zřízení kanceláře, reprezentace, či společného podniku je jednou z nevhodnějších forem pro dosažení požadované efektivity realizace obchodních zájmů. V přípravné fázi je však nutno počítat s komplikovanou a zdlouhavou administrativní procedurou. Proto bývá i přes značnou finanční náročnost výhodné využít služeb specializovaných místních advokátních kanceláří.

Nikaragua ve svém obchodním zákoníku uznává pět forem sdružení společností. Ty představují právní subjektivitu odlišnou od jejich společníků.

1. Akciová společnost (Sociedad Anónima)
2. Jednoduchá komanditní společnost (Sociedad en Comandita Simple)
3. Akciová komanditní společnost (Sociedad en Comandita por Acciones)
4. Společnost s ručením omezeným (Sociedad Colectiva de Responsabilidad Limitada)
5. Obchodní partnerství (Asociaciones Comerciales): (a) Dočasná partnerství, (b) Partnerství ve společném podniku.

5.3 Marketing a komunikace

Jak pro akvizici, tak i pro udržení trvalé přítomnosti již zavedených firem na nikaragujském trhu je nutností intenzivní propagace. V této zemi je užitečná účast na místních veletrzích a výstavách, kterou lze využívat ve spolupráci s místními reklamními agenturami, s ohledem na jejich znalost místní (někdy indiánské) mentality a schopnost zvolit nejvhodnější reklamní strategii pro daný případ. Stále více je také využívána reklama na internetu a sociálních sítích, resp. komunikačních kanálů (Facebook, Instagram, Whatsapp). Předpokladem efektivní reklamy by měla být její originalita. Propagace musí být ve španělském jazyce.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Nikaragua přistoupila k Pařížské úmluvě na ochranu průmyslového vlastnictví a je členským státem Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO). Ochranu duševního vlastnictví v Nikaragui upravují Zákon č. 312 o autorském právu a právech s ním souvisejících a Zákon č. 380 o ochranných známkách a jiných rozlišovacích znacích. Úřadem příslušným ve věcech duševního vlastnictví je Registr duševního vlastnictví (El Registro de la Propiedad Intelectual).

S konkrétním porušováním práv vyplývajících z ochrany duševního vlastnictví českých výrobců se ZÚ v tomto teritoriu zatím nesetkal.

5.5 Trh veřejných zakázek

Režim zadávání veřejných zakázek je založen na státem vyhlašovaných tendrech přes webové stránky [Nicaragua Compra](#). Systém podávání informací o státních výběrových řízeních je nicméně nepružný a neoperativní. Vyhlašování tendrů je sdělováno se zpožděním, termíny uzávěrek bývají ve většině případů pouze několik dnů od data vyhlášení tendrů. Navíc sdělení o vyhlášení tendrů téměř nikdy neobsahují kompletní a jasnou informaci o veškerých podmínkách. Podmínky výběrových řízení se všeobecně vyznačují značnou komplikovaností, při současném požadavku na předběžné skládání relativně vysokých účastnických nebo garančních poplatků. Nutností je nejen znalost místní mentality, ale zejména úředního jazyka, tj. španělštiny, a dokonalé splnění všech podmínek tendru. Právě z těchto důvodů je vhodné vyhledat spolehlivého zástupce, který s předstihem avizuje českému podnikatelskému subjektu záměr vlády vyhlásit veřejnou soutěž a zcela jasně a bez jazykových problémů předloží nabídku, která odpovídá vyhlášeným soutěžním podmínkám, vč. termínů a formy předání nabídky do tendru. Bez zástupce je úspěšná účast na těchto výběrových řízeních zcela vyloučena.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Případné řešení sporů spojených s obchodními operacemi před místními rozhodčími orgány nutno řešit pouze přes místního advokáta. Šance na úspěch je však minimální. Všeobecně se proto doporučuje zakotvit v příslušném obchodním kontraktu doložku o příslušnosti arbitrážního soudu země vyvážejícího, pro řešení eventuálních sporů vzniklých z daného obchodu.

Obvyklými platebními podmínkami jsou dokumentární akreditiv, dokumentární inkaso s odloženou platbou v různých formách. V některých případech, zejména při navazování nových obchodních kontaktů, je vhodné ze strany českých subjektů požadovat akontaci. V zemi vládne uspokojivá platební disciplína, obchodní dluhy bývají spíše výjimkou než pravidlem.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Víza, celní předpisy

V platnosti je bilaterální dohoda o zrušení vízové povinnosti pro občany ČR i Nikaraguy, přičemž celková délka pobytu nesmí přesáhnout 90 dní (viz zákon 12/2000Sb. a 89/2004Sb.). Dohoda zakazuje občanům obou zemí vykonávat během pobytu jakoukoliv výdělečnou činnost.

Doporučení:

Nikaragua patří mezi země s relativně nízkou mírou kriminality (ačkoli ta v poslední době vzrůstá), nicméně doporučuje se dodržovat některé základní zásady:

- 1 uschovat cennosti v hotelovém trezoru a cestovat pouze s minimem finanční hotovosti,
- 1 parkovat vždy na hlídaném parkovišti, v autě nenechávat nikdy žádné cenné věci cestovat pouze po hlavních silnicích a za denního světla,
- 1 cestovat s cestovním pojištěním s dostatečným krytím
- 1 dávat si pozor na zavazadla a tašky s doklady v centru měst, v recepcích hotelů, na autobusových zastávkách a také přímo v autobusech.

Doporučuje se pít jen balenou vodu. Zejména při pobřeží je nutno chránit se před komáry.

Pohyb v rámci země:

Auto: Pronájem je z hlediska pohodlí, rychlosti a hlavně bezpečnosti dobrá volba, protože vzdálenosti jsou v rámci země krátké.

Taxi: V Nikaragui taxíky nepoužívají taximetr, proto se musíte na ceně domluvit s taxikářem předem. Ujistěte se, že taxikář ví, kam má jet, protože často nevlastní GPS navigaci (ideální je volit jako záchytný bod jako hotely, úřady, náměstí, apod.). V zemi nefunguje Uber.

Autobusy: Nedoporučuje se využívat městskou hromadnou dopravu, a to zejména v případě, že cestujete s cennostmi. Jinak autobusy jsou nejběžnější formou veřejné dopravy pro obyčejné Nikaragujce. Autobusové linky operují také v rámci celé Nikaraguy. Jízdenky i mimo město jsou levné, ale je potřeba počítat s tím, že autobusy jsou často přeplněné.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Podmínky pro zaměstnávání občanů ČR

Zaměstnávání cizinců v zemi je možné, avšak oproti zaměstnávání místních sil je tento mechanismus z důvodu ochrany národního trhu práce složitější. Obojí se řídí platnými pracovními právními a migračními předpisy, které jsou průběžně doplňovány. Z tohoto důvodu doporučujeme konzultovat případ od případu s právním poradcem v místě.

Minimální mzda se v Nikaragui liší podle sektorů, přičemž se pohybuje od 5 721 córdob až po 12 8020 nikaragujských córdob.

Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

ČR nemá s Nikaragou uzavřenou žádnou bilaterální dohodu o vzájemném poskytování zdravotních služeb. Místní lékařská a soukromá péče (především v hlavním městě) je na dobré úrovni, částky na úhradu pro cizince však jsou velmi vysoké. Je proto nanejvýš žádoucí si zajistit zdravotní připojištění již v ČR.

5.9 Veletrhy a akce

Expo APEN – výstava organizovaná Sdružením výrobců a vývozců Nikaraguy

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Mexiku

Adresa: Cuvier 22, Colonia Nueva Anzures, Delegación Miguel Hidalgo, Ciudad de México, 115 90

Tel.: (+52) 55 5531 2544

E-mail: mexico@embassy.mzv.cz

Web: <http://www.mzv.cz/mexico>

Facebook: <https://www.facebook.com/CZenMX/>

E-mail obchodního oddělení: commerce_mexico@mzv.cz

E-mail konzulárního oddělení: consulate_mexico@mzv.cz

Pracovní doba: pondělí – pátek 8,00 – 16,30

Honorární konzulát Managua

Dočasně mimo provoz.

CzechTrade Mexico

Adresa: Lago Alberto 375, Anáhuac I Secc, Miguel Hidalgo, Ciudad de México, México

Tel.: +52 55 8218 3517 (mobil)

E-mail: tereza.vitkova@czechtrade.cz

Web: <http://www.czechtrade.cz>; <http://www.czechtrade-mexico.com.mx>

Delegace Evropské Unie v Nikaragui

Adresa: Del. Colegio Teresiano 1 C Este Apartado Postal 2654, Managua, Nikaragua

Tel: (+505) 2270-4499

Email: delegation-nicaragua@eeas.europa.eu

Webové stránky: http://eeas.europa.eu/delegations/nicaragua_en

Facebook: <http://www.facebook.com/UEenNicaragua>

Úřední hodiny: pondělí – čtvrtek 08:00-12:30 a 14:00-17:30; pátek 08:00-13:00

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Policie: 118

Hasiči: 115

Záchranná služba: 102

Červený kříž NI: 128

Národní systém prevence, zmírňování a reakce na katastrofy (SINAPRED): 100

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Presidencia de la Republica: <http://www.presidencia.gob.ni>

Super Intendencia de Bancos y Otras Instituciones Financieras (SIBOIF): <http://www.superintendencia.gob.ni>

Telecomunicaciones y Correos (TELCOR): <http://www.telcor.gob.ni>

Vicepresidencia de la República: <http://www.vicepresidencia.gob.ni>

Podpora exportu:

Asociación de Productores y Exportadores de Nicaragua (APEN): <http://www.apen.org.ni>

Fundación para el Desarrollo Tecnológico Agropecuario y Forestal de Nicaragua (FUNICA): <http://www.funica.org.ni>

Instituto Nicaraguense de Desarrollo (INDE): <http://www.inde.org.ni>

Banco Centroamericano de Integración Económica (BCIE): <http://www.bcie.org>

Comisión Económica para América Latina y el Caribe (CEPAL): <http://www.eclac.cl>

Secretaría de Integración Económica Centroamericana (SIECA): <http://www.sieca.org.gt>

Sistema de Integración Centroamericana (SICA): <http://www.sica.int>

Sistema Económico Latinoamericano (SELA): <http://www.sela.org>

HOPEN: <http://www.hotelesdenicaragua.net>

Banky:

Banco de Crédito Centroamericano, BANCENTRO: <http://www.bancentro.net>

Banco de America Central, BAC: <http://www.bac.net/nicaragua>

Banco de Finanzas, BDF: <http://www.bdfnet.com>

Banco de la Producción, BANPRO: <http://corporativo.banpro.com.ni>

Banco PROCREDIT: <http://www.procredit.com.ni>

Banco Produzcamos: <http://www.bfp.com.ni>

Citibank: <http://www.bancouno.com.ni>

Banco LaFise Bancentro, LAFISE, BANCENTRO: <https://www.lafise.com/CuentasAhorroNicaragua/Index.html>

Financiera Arrendadora Centroamericana, FINARCA: <http://www.finarca.com>

Tisk:

El Nuevo Diario: <http://www.elnuevodiario.com.ni>

ESTA SEMANA: <http://www.estasemana.tv>

La Prensa: <http://www.laprensa.com.ni>